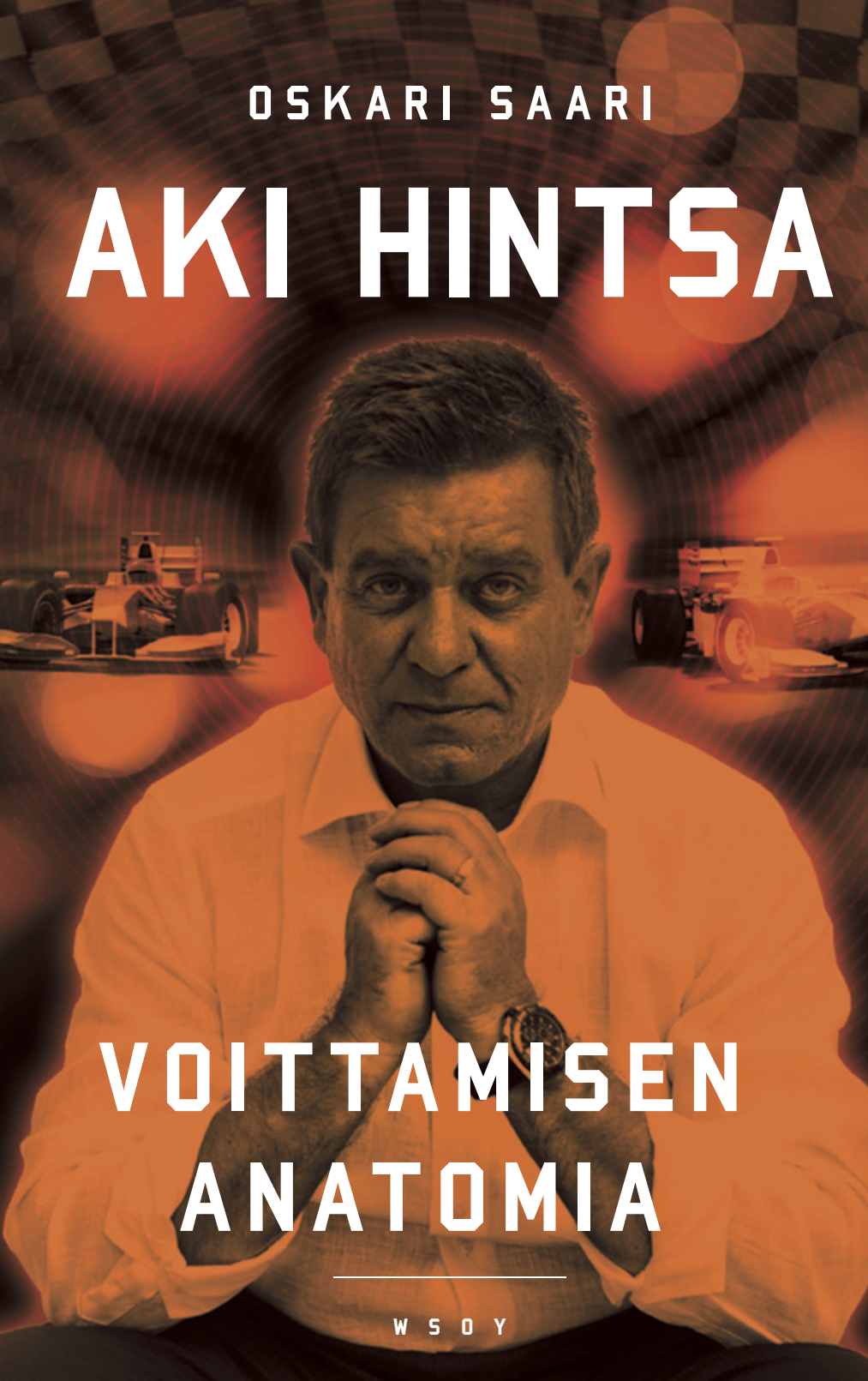

OSKARI SAARI

AKI HINTSA

A portrait of Aki Hintsa, a middle-aged man with short dark hair, wearing a light-colored button-down shirt. He has his hands clasped in front of him and is looking directly at the camera with a serious expression. The background is a warm, orange-toned image featuring a checkered racing flag pattern at the top and two Formula 1 cars on a track, one on the left and one on the right, both appearing to be in motion. The overall aesthetic is professional and sports-oriented.

VOITTAMISEN
ANATOMIA

W S O Y

OSKARI SAARI

AKI HINTSA

VOITTAMISEN ANATOMIA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ - HELSINKI

TÄMÄN KIRJAN KIRJOITUSTYÖHÖN ON SAATU TUKEA
WSOY:N KIRJALLISUUSÄÄTIÖLTÄ.

LUVUSSA MIKA – OSA I OLEVAT KURSIVOIDUT REPLIIKIT OVAT KEIJO
LEPPÄSEN KIRJASTA *MIKA HÄKKINEN – MESTARIN PALUU*.

LIITTEEN LIIKEKUVAT TAAVETTI ALIN

© OSKARI SAARI JA WSOY 2015

ISBN 978-951-0-40887-2

PAINETTU EU:SSA.

SISÄLLYS

ESIPUHE	7
LÄHTÖLASKENTOJA	11
AKI	19
OIVALLUS	42
HAILE	52
MENESTYKSEN YMPYRÄ	70
MIKA - OSA 1	74
CORE	85
YLEINEN TERVEYS	99
UNI	107
AIKAERO JA VUOROTYÖ	119
RAVINTO	129
RISKIRAJOILLA	146
AKTIIVISUUS	157
HIEN MÄÄRÄ	166
BIOMEKANIikka	182
HENKINEN ENERGIA	191
MIKA - OSA 2	201
KIMI	208
TUHO JA UUSI ALKU	226
SEBASTIAN	235
TOMMI	268
ADRIAN	278
CHRIS	288
ERIC	298
MARKO	307
VALINTA	314
LIITTEET	326

ESIPUHE

Kauden 2013 viimeisen F1-osakilpailun alkuun Brazilian São Paulossa oli tunti ja neljäkymmentä minuuttia, kun Aki Hintsu kertoi minulle kisan olevan viimeinen hänen silloisessa roolissaan McLarenin mukana jokaiseen osakilpailuun matkustavana lääkärinä. Kymmenen sekuntia myöhemmin ehdotin, että tekisin hänestä kirjan.

Tunsin Akin kymmenen yhteisen F1-vuoden ajalta ja tiesin hänestä monta hyvää tarinaa. Minulla ei kuitenkaan ollut aavistustakaan, mihin lähdin. Luulin tekeväni kirjan F1-sisäpiiriläisestä ja hänen elämästään kulissien takana. Tuli kirjasta sitäkin. Hintsan seurassa viettämäni aika vahvasti käsitystäni F1-varikon harmaasta eminenssistä. Todistettuani niitä keskusteluita, joita Hintsu käy päivittäin, olen entistä vakuuttuneempi, että hänen roolinsa on monessa suhteessa paljon suurempi kuin mitä hän nöyränä miehenä itse sanoo. Keskustelukumppanit ovat F1-maailman huipulta, eikä äänensävyistä jää epäselväksi se kunnioitus, jolla Hintsan näkemykseen suhtaudutaan ratkaisevan tärkeissä asioissa, kuten kuljettajavalinnoissa. Kyseessä ei kuitenkaan ole kirja pelkästään formula ykkösistä. Käsissäsi ei myöskään ole paljastuskirja, vaikka esiin tuleekin paljon uusia asioita tutuista nimistä. Aki Hintsu varjelee tarkasti asiakkaidensa luottamuksellisia tietoja.

Ensisijaisesti kirja kertoo filosofiasta, jolla Formula ykkösten maailmanmestareita on Hintsan alaisuudessa valmennettu. Kyseessä on ennen kaikkea kertomus Hintsan kehittämästä hyvinvointimallista, josta voi hyötyä jokainen.

Suhtaudun yleensä hyvin epäluuloisesti, kun joku kaupittelee hyvinvointia. Markkinoilla on niin paljon erilaisia uskomushoitoja, ihmedieettejä ja silkkaa humpuukia, että ärsyyntymiskynnykseni ylittyy helposti. Hintsan malli sulatti epäluuloni kolmesta syystä. Se ei edusta fanaattisesti mitään kuppikuntaa, vaan kaikki perustuu tieteeseen. Tieteen periaatteiden mukaisesti Hintsa on myös valmis myöntämään virheensä ja muuttamaan käsityksiään, kun uutta tietoa tulee. Juuri mitään ei pystytä todistamaan täysin aukottomasti, ja keskenään ristiriitaista tutkimustietoa löytyy lähes kaikesta. Siksi Hintsankin asiantuntijat joutuvat etsimään luotettavinta mahdollista tietoa. Heillä on kuitenkin halu päivittää omaa näkemystään objektiivisesti.

Toinen ja itselleni vielä tärkeämpi syy on se, ettei Hintsa saarnaa. Hänen mallinsa ei yritä tehdä kenestäkään täydellistä ihmistä.

Kolmanneksi olen nähnyt mallin toimivan käytännössä. Hämmentävän avoimet keskustelut Sebastian Vettelin ja muiden tätä kirjaa varten haastateltujen kanssa alleviivasivat kaikki Hintsan mallin merkitystä hänen asiakkailleen. F1 ja myöhemmin liikemaailma ovat olleet ihanteellinen testilaboratorio.

Hintsa ei ole ainoa lääkäri, joka puhuu hyvinvoinnista. Itse en kuitenkaan ole törmännyt toiseen yhtä kattavaan ja loppuun saakka mietittyyn konseptiin. Hintsan yhden yhteistyökumppanin, tohtori Jesus Arroyon sanoin »kaikki tietävät keinot parempaan hyvinvointiin, mutta kuka keksisi pillerin, josta saa motivaatiota?» Arroyon mielestä Hintsan metodi on kenties ratkaissut ongelman. Samaa mieltä on World Economic Fo-

rumin perustaja Klaus Schwab, jonka mielestä Hintsan oivallus on avain maailman terveysongelmiin.

– Tohtori Hints, maailmalla on ongelma ja uskon, että te olette keksinyt ratkaisun.

Suuria sanoja.

Kirjoitusprosessin edetessä aloin ymmärtää Arroyoa ja Schwabia. Mitä enemmän opin, sitä enemmän vakuutuin Hintsan näkemyksestä. En kuitenkaan uskonut vielääkään täysin. Sitteen kokeilin. Tein muutaman pienen muutoksen elintavoissani. Aloitin nukkumiseen ja ruokailuun liittyvistä asioista.

Seuraukset: Laihduin kirjan kirjoitusprosessin aikana kahdeksan kiloa enkä ole ikinä ollut pirteämpi. Sairastelukierteeni katkesi. Vasta toista kertaa noin kymmeneen vuoteen olin puoli vuotta yhtäjaksoisesti täysin terve.

Viimeisen vuoden aikana minua stressasi myös kaksi isoa henkilökohtaista kriisiä. Ne yrittivät valvottaa välillä yhtä aikaa ja välillä vuoron perään. Niitä, itsestäni riippumattomia asioita, Hints ei sentään kyennyt ratkaisemaan, mutta hänen filosofiansa auttoi käsittelemään kriisejä ja asettamaan asiat mittasuhteisiin.

Hintsan käsitykseen hyvinvoinnista sisältyy niin paljon teollista tietoa, ettei yhden kirjan sivuilla ole mahdollista käsitellä koko mallia perinpohjaisesti. Tämä kirja onkin eräänlainen johdanto Hintsan ajatteluun – hyvinvoinnin lyhyt oppimäärä.

Kirjan nimi on *Voittamisen anatomia*. Voittamisen määritelmä ei ole yksiselitteinen. Kaikkein ilmeisintä voittamista Hints on saanut todistaa urheilija-asiakkaidensa menestyessä, mutta hänen filosofiansa on auttanut lukemattomia muita ihmisiä paljon F1-mestaruutta tärkeämpiin voittoihin: saavuttamaan paremman elämän, voimaan tänään paremmin kuin eilen.

Olen pyrkinyt ottamaan Hintsan elämästä mukaan hänen filosofiansa kannalta tärkeimpiä tarinoita. Kirja jakautuu kar-

keasti kolmeen osaan. Hintsan vuodet Etiopiassa kertovat, kuinka hänen oivalluksensa syntyi. Kirjan keskimäinen osa kuvaa hänen hyvinvointimallinsa sisältöä, ja kolmannessa osuudessa kerrotaan muutaman esimerkkiasiakkaan avulla, kuinka mallia on sovellettu käytännössä.

Haluan lopuksi kiittää kaikkia tämän kirjan valmistumista edistäneitä henkilöitä.

Antti Kontsas, Matti Kontsas, Heikki Huovinen, Hilkka Virtapohja, Hannu Luomajoki, Markku Partinen, Helene Patounas, Stuart Smith, Luke Bennett – ilman teitä tämä kirja ei olisi koskaan tullut valmiiksi.

Heta Tuominen-Soini, Tuomas Grönman, Ilona Rauhala – kiitos asiantuntemuksenne lainaamisesta ja rautalangasta.

Mika Häkkinen, Kimi Räikkönen, Sebastian Vettel, Tommi Pärämäkoski, Adrian Sutil, Chris Weber, Eric Tveter, Marko Ah-tisaari – kiitos rohkeudesta ja avoimuudesta kertoa oma tarinanne.

Kiitos Aki Hintsalle luottamuksesta.

Kiitos rakkaalle perheelle kärsivällisyydestä ja faijalle tärkeistä kommentteista.

Kustannustoimittajia en ole nähnyt useasti kiiteltävän, mutta nyt on pakko. Jokaisen kirjoittajan pitäisi joskus saada työparikseen Joel Kontro. Huippuammattilainen, jonka rauhallisuus pelasti monet yöunet.

Kaikkia kiitoksen arvoisia ihmisiä en voi luottamuksellisuussyistä edes luetella, mutta te tiedätte itse. Kiitos!

Antoisia lukuhetkiä!

Espoossa 20.12.2014,
Oskari Saari

LÄHTÖLASKENTOJA

Aki Hintsa ei tiennyt, kumpi suututti enemmän: yritys puuttua hänen lääkärintyöhönsä vai se, ettei Martin Whitmarsh uskaltanut itse sanoa asiaansa.

Oli syyskuun 21. päivä vuonna 2013. Singaporen ilta oli lämmin, kuten aina. Lämpötila painui vaivoin alle kolmenkymmenen asteen. Aurinko oli laskenut yli kolme tuntia sitten, minuutti sen jälkeen kun Singaporen GP:n kolmannet vapaat harjoitukset olivat loppuneet. Tuulenvire teki kosteasta kelistä miellyttävän. Hintsa oli kuitenkin tukahtua kiukkuunsa, ja hänen päässään kohisi.

Aiemmin samana päivänä Lotuksen suomalaiskuski Kimi Räikkönen oli rysäyttänyt harjoituksissa autollaan kanttikiven päältä niin rajusti, että hänen henkensä oli salpautunut. Formula ykkösissä kuskin pakarat viistävät jatkuvasti alle viiden senttimetrin päässä asfaltista, joten tilanne ei sinänsä ollut mitenkään poikkeuksellinen. Näissä hommissa aina välillä tärähtää, eikä Räikkönen ollut ajatellut asiaa aluksi sen enempää.

Harjoitusten jälkeen Räikköseen oli kuitenkin iskenyt lamauttava kipu. Tuska äityi niin kovaksi, ettei hän pystynyt edes hengittämään kunnolla. Tallin hälyttämät lääkärit olivat jo käyneet tutkimassa Räikköstä. He eivät olleet uskaltaneet ehdottaa toimenpiteitä vaan olivat ainoastaan todenneet, ettei Räik-

kösellä todennäköisesti olisi mitään asiaa alle kahden tunnin päästä alkavaan aika-ajoon.

Lopulta paikalle hälytettiin Aki Hintsa, jonka Räikkönen oli tuntenut jo kymmenen vuotta. McLarenin lääkärin pyytäminen hoitamaan Lotuksen kuljettajaa oli viimeinen keino. Formula ykkösten äärimmäisen kilpailullisessa maailmassa toisen tallin edustajan kutsuminen apuun oli poikkeuksellinen ratkaisu. Kollegoidensa tavoin Hintsa totesi Räikkösen tilanteen vaikeuden.

– On pakko puuduttaa, mutta paikka on hankala. En voi luvata, että se auttaa, Hintsa sanoi.

Räikkönen tiesi, että ilman puudutusta hänen viikonlopunsa olisi ohi, ja antoi luvan. Tuskat olivat valtavat.

– Tee ihan mitä tahansa.

Hintsa puudutti Räikkösen selän ja antoi hänelle särkylääkettä. Enempää ei ollut tehtävissä. Aika-ajon alettua Hintsa oli seissyt tutulla paikallaan McLarenin autotallissa ja pannut tyytyväisenä merkille, että musta Lotus numero seitsemän oli kurvannut radalle. Räikkösen sijoitus oli lopulta vaisu kolmas-toista, mutta hän pääsi sentään mukaan kisaan.

Aika-ajon jälkeen Hintsa huomasi puhelimestaan, että jokin oli vialla. Häntä oli yritetty tavoitella epätavallisen paljon. McLarenin tekninen johtaja Sam Michael tarttui Hintsaa hihasta.

– Aki, annoitko Kimille jotain lääkettä tänään?

– Annoin, koska...

– Teitkö jotain muuta?

– Puudutin Kimin selän.

– Martin on vihainen. Hän ei tykännyt siitä, että autoit Kimiä.

Hintsan kierroslukumittari löi punaiselle.

– Anna olla, Sam. Jos Martinilla on jotain asiaa, niin puhun suoraan hänelle, Hintsa sanoi ja oli jo kesken lauseen liikkeellä.

Tallipäällikkö Martin Whitmarsh löytyi insinöörien huoneesta.

- Martin, onko sinulla hetki aikaa?
- Ei nyt, meillä on palaveri.
- No sitten puhutaan tässä!

Parikymmentä McLarenin insinööriä tuijotti Hintsaa hölmistyneenä. Whitmarsh nousi tuoliltaan ja ohjasi Hintsan viereiseen huoneeseen. Tavallisesti pitkäpuheinen Whitmarsh ei tässä palaverissa saanut suunvuoroa. Äänessä oli Hintsaa.

– Martin, sinä et voi tulla sanelemaan, ketä minä saan hoitaa ja ketä en! Miten minä voisin lääkärinä jättää auttamatta ihmistä, jolla on hirveät kivut? Sano, Martin!

– Kimi on kilpailevan tallin kuski!

– Jos se on sinulle ongelma, on parasta, että annat minulle potkut nyt, koska teen kyllä saman uudestaan! Minä olen lääkäri, ja minun tehtäväni on auttaa ihmisiä. Sillä ei ole mitään merkitystä, minkä värinen paita kenelläkin on päällä!

Ennen kuin Whitmarsh ehti väliin, Hintsaa jatkoi:

– Vaikka me olisimme joskus eri leireissä tai vihamiehiä, hoitaisin silti sinuakin vastaavassa tilanteessa.

Varikon pidetyimpiin miehiin lukeutuva Whitmarsh oli hämillään. Hän ei ollut koskaan nähnyt Hintsaa näin määrätietoisena. He olivat ystäviä, eivät läheskään aina samaa mieltä asioista, mutta ystäviä, jotka kunnioittivat toisiaan. Whitmarsh arvosti Hintsan tapaa sanoa mielipiteensä silloinkin, kun oli eri mieltä. Hintsaa puolestaan koki Whitmarshin olevan niitä harvoja, jotka sen kestivät.

Whitmarsh laski kätensä tiimensä lääkärin olkapäälle, katsoi häntä silmiin ja nyökkäsi. Sanoja ei tarvittu. Sopu ja ystävyyssäilyivät siitäkin huolimatta, että Hintsan puuduttama Räikkönen ajoi seuraavana päivänä kolmannestatoista lähtöruudusta kolmanneksi, neljä sijaa McLarenin Jenson Buttonin

ja viisi sijaa tämän tallikaverin Sergio Pérezin edelle. Yhteentulo sinetöi kuitenkin Hintsan päätöksen – oli tullut aika jättää F1-varikot.

Hintsan työt tallin mukana matkustavana lääkärinä jatkuivat enää noin kaksi kuukautta, kaksi kisaa pidempään kuin Kimi Räikkösen Lotus-pesti, joka päättyi selkäleikkaukseen kesken kauden. Sitä ei tiennyt vielä kukaan. Eikä sitäkään, että Martin Whitmarshin tallipäällikkyyks kestäisi enää kuusi osakilpailua.

Jälkeenpäin Hintsaa on ajatellut, että Whitmarshkin saattoi aavistaa, mitä tuleman pitää. Hän oli usein tuuminut, ettei tiedä, kauanko jatkaa – tai saa jatkaa – tallipäällikkönä.

Singaporessa oli jo selvää, että sitten vuoden 1980 perinteikäs brittitalli McLaren oli matkalla kohti ensimmäistä kauttaan ilman yhtään sijoitusta kolmen parhaan joukossa. McLarenin pääjohtaja Ron Dennis ei ollut tyytyväinen tallin tilanteeseen. Dennis oli itse johtanut tallia kahdenkymmenen kahdeksan vuoden ajan, aina vuoteen 2009 asti, jolloin hän virallisesti vetäytyi tallipäällikön tehtävistä ja ryhtyi koko McLaren-ryhmän pääjohtajaksi. Dennis oli tehnyt McLarenista F1-maailman kestomenestyjän. Talli oli yhtä kuin Ron Dennis. Se asia ei ollut muuttunut mitenkään, vaikka hän oli vetäytynyt näkyvästä roolista tallin toiminnassa. McLarenin menestys oli hänelle sydämen asia, ja tappion vuodet olivat olleet vaikeita niellä. Hänen mielestään Whitmarsh oli tehnyt vääriä valintoja.

Esimerkiksi kauden 2008 jälkeen Martin Whitmarsh oli joutunut kovan paineen alle vaatiessaan Heikki Kovalaisen sopimuksen jatkamista vaisun ensimmäisen vuoden jälkeen. Hän sai tahtonsa läpi, mutta suomalaisen toinen kausi tallissa oli surkea. Olisi ollut sivuseikka, jos talli olisi Whitmarshin kaudella muuten menestynyt, mutta McLaren oli kunniakkaista perinteistään ja isoista resursseistaan huolimatta alisuorittanut.

Ron Dennisin kahdenkymmenen kahdeksan vuoden tallipäällikkyyden aikana McLaren oli voittanut kaksitoista kuljettajien ja kahdeksan valmistajien maailmanmestaruutta. Tuona aikana ajetuista 461 kilpailusta McLaren voitti peräti 138. Whitmarshin melko lyhyeksi jääneen tallipäällikkyyden aikana mestaruuksia ei tullut sen paremmin kuskien kuin valmistajienkaan puolella. Ainoastaan kaudella 2010 toinen McLarenin kuljettajista lähti kauden päätösosakilpailuun tilanteessa, jossa hänellä oli vielä mahdollisuus mestaruuteen. Voitettujen kilpailuiden prosentti Whitmarshin aikakaudella oli kaksikymmentäyksi, kun taas Dennisin aikana se oli ollut kolmekymmentä.

Nyt Whitmarsh oli tilanteessa, jossa hänen valitsemansa nuori kuski Sergio Pérez oli saamassa potkut ja sopimusta tarjottiin tanskalaistulokkaalle Kevin Magnussenille, Ron Dennisin valitsemalle nuorelle lupaukselle. Julkisuudessa puhuttiin luottamuspulasta ja Whitmarshin lähtölaskennasta, joka tosiasiassa oli alkanut jo paljon aiemmin. Dennis oli päättänyt tulla takaisin ja vaihtaa ensi töikseen toisen tallin kuljettajista.

Ron Dennisin Formula ykkösiin liittyvää osaamista ja ymmärrystä oli vaikea kiistää. Nyt hän oli päätenyt tulokseen, että tallilla olisi paremmat mahdollisuudet menestyä Magnussenin kuin Pérezin kanssa. Hintsan oli samaa mieltä. Kysyttäessä hän oli myös kertonut näkemyksensä – olihan merkittävä osa hänen työstään arvioida kuljettajien fyysisiä ja henkisiä valmiuksia ja motivaatiota. Hintsan mielestä McLarenilla oli kaksi kuskia, jotka kyllä osallistuivat MM-sarjaan mutta eivät pohjimmiltaan olleet siellä voittaakseen. Molemmat olivat erinomaisia kuljettajia, mutta MM-sarjassa oli monta suurin piirtein yhtä lahjakasta urheilijaa, joiden voitonjano oli kovempi.

Magnussenin Hintsan tunsu jo kolmen vuoden ajalta. Whitmarsh oli vuonna 2010 luvannut tanskalaiselle testipäivän McLarenilla – Hintsan mielestä palveluksena Kevinin isälle, tallin

entiselle kuskille Jan Magnussenille. Hintsa ei uskonut Whitmarshin todella haluavan Magnussenia talliinsa, vaikka hän kohteliaasti kannustikin nuorukaista urallaan eteenpäin ja yritti auttaa tanskalaista pääsemään muihin tiimeihin. Varovaisuus oli ymmärrettävää. Nuoren kuljettajan menestys oli ollut alemmissa luokissa vaatimatonta.

Osa Hintsan tehtävää oli arvioida McLarenille tarjolla olevien nuorten kuljettajien mahdollisuuksia menestyä Formula ykkösissä. Hintsa ei ymmärtänyt ajolinjoista tai jarrutuspaikoista mitään mutta oli aistinut tanskalaisessa harvinaista määrätietoisuutta ja vahvaa sitoutumishalua. Nuori mies oli Hintsan mielestä henkisesti yllättävän valmis ja poikkeuksellisen kypsä urheilija. Epätavallista oli hänen asenteensa. Useimmille nuorille kuskeille jo Lontoon lähellä sijaitsevaan Wokingiin McLarenin päämajaan saapuminen olisi riittänyt saamaan polvet veteläksi. Technology Centerin puitteet tuovat mieleen Pentagonin tai avaruusaseman ennemmin kuin kilpatallin toimitilat. Viiden tekojärven kupeeseen viidensadantuhannen neliömetrin alueelle rakennettu futuristinen luomus kätkee sisäänsä McLarenin katu- ja kilpa-autojen rakentamiseen tarvittavat tilat, tuhansien ihmisten työpisteet sekä muun muassa 150 metriä pitkän tuulitunnelin ja huippumodernin F1-simulaattorin. Yleensä Wokingissa ensi kertaa vierailevilla sanat juuttuvat kurkkuun.

Hintsan toimistoon kävellyt tanskalainen ei kuitenkaan ollut moksiskaan. Hän ei edes hymyillyt. Häntä pelotti, mutta syynä eivät olleet puitteet. Hintsa tivasi Magnussenilta, oliko hän aivan varma, että F1 olisi hänelle oikea paikka. Ja McLaren? Entä millä eväillä? Magnussenin alempien formulaluokkien tulokset eivät olleet vielä kovin vakuuttavia.

Hintsa piti nuoren miehen asenteesta ja määrätietoisuudesta. Magnussen esitti ensin selkeän analyysin siihenastisesta menestyksen puutteesta ja ilmoitti sen jälkeen ykskantaan, että

hänen elämänsä päätavoite on Formula ykkösten maailmanmestaruuden voittaminen McLarenilla.

– Jos en ole siihen tarpeeksi hyvä, en ansaitse olla Formula ykkösissä ollenkaan, Magnussen lateli.

Hintsa ehdotti Magnussenin ottamista McLarenin junioriohjelmaan, ja hänen kanssaan ryhdyttiin tekemään töitä. Simon Reynolds, McLarenin juniorien kehitysohjelman valmentaja, piti Hintsan hyvin informoituna Magnussenin kehityksestä. Muutoksia tehtiin niin ravintoon, tanskalaisen biomekaniikkaan liittyviin seikkoihin kuin fyysiseen harjoitteluun.

Kolmen vuoden yhteistyön aikana Magnussenia kouluttiin fyysisiltä ja psyykkisiltä ominaisuuksiltaan koko ajan lähemmäs F1:n vaatimuksia. Lopulta Hintsa totesi Magnussenin olevan niin valmis kohtaamaan Formula ykkösten haasteet kuin tulokas vain voi olla. Kun tanskalainen voitti Formula Renault-sarjan mestaruuden, Hintsan oli helppo antaa suosituksensa Dennisille. Magnussen sai sopimuksen ja Pérez lähtöpassit.

On vielä näkemättä, kuinka oikeassa Hintsa Magnussenin osalta oli. Pérezin tavoin Magnussen joutui tulokkaana vaikeimpaan mahdolliseen paikkaan. Auto oli huono, ja loistavan avauskisan jälkeen Magnussen hiipui parrasvalojen ulkopuolelle yhdessä koko tallin kanssa. Fernando Alonson siirryttyä McLarenille Magnussen joutui ottamaan vastaan testikuljettajan paikan tavoitteenaan palata kilpajoukkueeksi vuonna 2016.

Hintsan kyky nähdä urheilijan henkinen potentiaali oli kuitenkin tehnyt Dennisiin vaikutuksen jo aiemmin. Edellinen Hintsan vahvasti suosittelema kuljettaja oli nimeltään Lewis Hamilton. Hamiltonista oli aikoinaan ollut aistittavissa sama määrätietoisuus kuin Magnussenista, halu tarvittaessa mennä vaikka läpi harmaan kiven. Hintsa oli tiennyt Hamiltonin olevan valmis formula ykkösiin jo hänen mestaruuteen päättyneen GP2-kautensa aikana vuonna 2006.

Vuotta aiemmin samassa sarjassa viimeisessä kisassa mestaruuden Nico Rosbergille hävinnyt Heikki Kovalainen debytoi F1-kisakuskina samaan aikaan Hamiltonin kanssa. Kovalainen ei ollut Hintsan asiakas, mutta miehet tunsivat toisensa. Kovalainen oli äärettömän lahjakas kuski, jolle oli syytä povata menestyksestä uraa, mutta toisin kuin Hamilton hän ei ollut Hintsan mielestä valmis.

Hintsa paljasti näkemyksensä yksityisessä keskustelussamme Hamiltonin ja Kovalaisen uran ensimmäisen F1-kilpailun alla Melbournessa vuonna 2007. Hintsan mielestä Kovalaisen kehonkieli ja pälyilevä katse paljastivat epävarmuuden. Kovalainen ei ollut hänen mielestään henkisesti kypsä ottamaan Fernando Alonson paikkaa Renaultilla. Hintsa oli Australiassa näkemyksensä kanssa yksin, mutta kahdesta samaan aikaan aloittaneesta hyvin lahjakkaasta kilpa-autoilijasta toinen on vuoteen 2014 mennessä voittanut kaksi mestaruutta, toinen yhden osakilpailun.

Hintsa oli ensimmäisten joukossa, joille Hamilton soitti toisen mestaruutensa ratkettua Abu Dhabissa vuonna 2014. Tunteikkaan puhelun viesti oli selvä: ilman Hintsan apua hän ei olisi tuplamestari.

Hamiltonkin oli Dennisin valinta, mutta Hintsan näkemyksellä oli arvoa. Miesten välille oli syntynyt syvä luottamus. Se juonsi juurensa kahdentoista vuoden takaa, Kimi Räikkösen ensimmäiseltä kaudelta McLarenilla.

AKI

Tästä talosta ei lähdetä kuin ylioppilaslakki päässä! Isän sanat tulevat mieleen muistuttamatta ja elävinä. Niin käy joka kerta, kun Aki Hintsu unohdetaan hetkeksi miettimään, kuinka hän Etiopiaan oikein päätyi. Ja se äänensävy, se teki selväksi, ettei neuvotteluvaraa ollut.

Hintsu, lupaava jääkiekkoilija, oli lukioikäisenä saanut kutsun Kanadaan jääkiekkoleirille. Pohjois-Amerikkaan olivat lähössä myös muutamat muut Fennia-leirillä mukana olleet nuoret pelaajat, kuten Risto Siltanen, Heikki Mälkiä ja Ilkka Sinisalo. Ikäkausimaajoukkueiden portteja kolkutelleelle Hintsulle leiri edusti konkreettista askelta kohti unelmien täyttymystä: jääkiekkoammattilaisuutta. Isä murskasi unelmat yhdellä virkkeellä.

Metsäinsinööri, yrittäjä ja työmoraaliltaan tinkimätön pohjalainen Ahti Hintsu oli toki toivonut pojastaan urheilijaa. Hiihtäjää. Ahti oli nuoruusvuosinaan menestynyt omassa ikäluokassaan. Hän oli parhaina päivinään tarjonnut kunnon vastuksen jopa Veikko Hakuliselle ja tahtoi nyt Akin jatkavan siitä, mihin oli itse jäänyt. Isä odotti poikansa voittavan joka viikonloppu.

Niinpä Aki hiihti. Soinin maastojen nappulakisat ovat jääneet hänelle mieleen viikonloppujen kauhukokemuksina. Verron maku suussa, oksennus kurkunpäässä ja pakon kannusta-

mana hän oli yleensä neljäs, kolmas tai joskus toinen. Paitsi ker-
ran.

Voittaminen oli erilaista. Vaikka kyse oli Akin vihaamasta hiihdosta, oli tunne huumaava ja koukuttava. Isäkin oli koko loppupäivän erilainen. Ei hän poikaansa kehunut, mutta tyyty-
väisyyden saattoi aistia.

Tähän mennessä Akille itselleen oli kuitenkin jo käynyt sel-
väksi, että joukkuelajit sopivat hänelle paremmin. Ensimmäiset
luistimensa hän oli saanut viisivuotiaana, ja toisin kuin hiihto
jääkiekon pariin siirtyminen oli tuntunut heti luontevalta.

Kun Aki oli kymmenenvuotias, perhe muutti Soinista Äh-
täriin, jossa hän pääsi pelaamaan juniorikiekkoa virallisessa
sarjassa. Viisitoistavuotiaana laitahyökkääjä debytoi miesten
sarjassa ja vajaat kaksi vuotta myöhemmin, vuonna 1975, sai
ensimmäiset sopimustarjoukset SM-liigaseurojen A-juniori-
joukkueilta. Se tuntui hienolta. Uran jatkuminen olisi kuitenkin
edellyttänyt pian muuttoa pois kotoa ja Ähtäristä, jossa jääkiek-
koa pelattiin vielä luonnonjäillä. Tekojäät mahdollistivat säistä
riippumattoman säännöllisen harjoittelun. Ähtäriin jääminen
tarkoittaisi kehityksen pysähtymistä.

Kanadan leiri, omilleen muuttaminen ja sopimus SM-liiga-
seuran kanssa olivat loogisia askeleita kohti ammattilaisuutta.
Aki ei kuitenkaan tohtinut uhmata isän tahtoa. Se ei ollut Hint-
san perheessä vaihtoehto. Ahti arvosti koulutusta ja työtä, ja
hän oli päättänyt, etteivät Aki-pojan eväät onnistua elämässä
jäisi epämääräisen jääkiekkohaaveen varaan. Ja sitähän jääkiek-
koammattilaisuudesta uneksiminen 1970-luvun puolivälin Suo-
messä oli, epämääräistä haihattelua. Kukaan ei voinut vielä aa-
vistaa, millaisiin mittoihin suomalainen jääkiekko kasvaisi.
SM-liiga oli vasta perustettu, ja NHL:ssä ensimmäisenä suo-
malaisena läpimurron tehneen Matti Hagmanin ammattilais-
debyyttiin oli vielä vuosi. Ilkka Sinisalo pelaisi urallaan lopulta

yhdeksän ja Risto Siltanen kymmenen kautta NHL:ssä. Heistä tuli suomalaisen ammattilaisjäähkiekon uranuurtajia ja legendoja. Sitä Aki ei onneksi voinut tietää.

Kaverit lähtivät Kanadaan, ja Aki jäi Ähtärin luonnonjaille. Haave ammattilaisuudesta oli mennyt, ja samalla katosi paljon muutakin: nuoren pojan minuu. Aki oli ollut jääkiekkoilija. Se oli hänen identiteettinsä ja sosiaalinen viitekehysensä, karkeistaen koko elämänsä. Mihin hän nyt kuului?

Vielä nytkin, yli kaksikymmentä vuotta myöhemmin, hän oli unissaan Suomen maajoukkueen tähtihyökkääjä, joka löi olympiafinaalissa avopaikassa ohi kiekosta. Unen lisäksi Ethiopian Shebessä jääkiekosta ei muistuttanut mikään muu. Shebeen hän kuitenkin oli päätenyt jääkiekon takia, tavallaan.

Jääkiekkounelmien kariutuminen oli ollut kova paikka. Tulevaisuus oli näyttänyt selvältä, ja nyt sitä ei ollut olemassa. Ei mitään näkymää tai edes ajatusta siitä, mihin suuntaan olisi lähettävä. Aki oli ollut raivoissaan isälle, mutta myös hädissään. Hän ei ollut koskaan edes miettinyt, mitä tekisi, jos ei pelaisi jääkiekkoa. Yöt sujuivat vaihtelevasti. Ahdistus valvotti. Aki tiesi, että jotain olisi keksittävä. Isän ja äidin nurkkiin ei voinut pitkäksi aikaa jäädä surkuttelemaan omaa kohtaloaan. Sitä Ahti ei katselisi hyvällä.

Kuten monta kertaa ennenkin Akia lohdutti äidinäiti Lydia. Helposti lähestyttävä isoäiti oli aina ollut Akille läheinen, ja hänen kanssaan saattoi puhua mistä tahansa. Mummo oli nähnyt elämässään kaikenlaista, joten hän ei ihan pienestä hätkähtänyt.

Lydia Uusitalo oli sotalleski, seitsemän lapsen yksinhuoltaja, jonka elämänasenne oli harvinaisen valoisa. Lydian elämään verrattuna Akin ongelmat olivat pieniä, mutta isoäiti ei vähätellyt nuoren miehen kriisiä. Hänen mielestään jokaiseen ongelmaan oli ratkaisu. Positiivisuus lohdutti Akia. Se vetosi nuo-

ren elämän suurimman kriisin keskellä kamppailevaan mieleen. Isoäiti oli harras kristitty, ja Aki yhdisti mielessään Lydian myönteisen ja valoisan olemuksen ja asenteen hänen uskoonsa.

Tätä ennen Aki ei ollut vaivannut päätään uskonasioilla, vaikka teema tuttu olikin. Hän kuului Ähtärin seurakuntanuoriin, mutta vain tavan vuoksi. Hän oli käynyt luterilaisen seurakunnan nuortenilloissa ja helluntaiseurakunnan kesäleireillä, mutta lähinnä siksi, että niin tekivät kaikki muutkin. Isoäidin elämässä usko sen sijaan näkyi joka päivä. Se näyttäytyi Akille voimana, joka Lydian omien sanojen mukaan oli »kantanut tähänkin päivään saakka». Isoäiti ei ollut tapakristitty vaan todella eli kuten uskoi.

Hintsa päätti yrittää turvautua Jumalaan, vaikka ei oikein tiennyt, miten sen tekisi. Aiemmin hänen suhteensa Jumalaan oli ollut huolettoman nuoren elämään kuuluvaa hyvänpäiväntuttavuutta. Nyt oli tosi kyseessä, ja Akia hämmensi. Mitä Jumalaan turvaaminen tarkoitti? Kuinka ryhtyä uskomaan sellaiseen, minkä olemassaolosta ei ole lainkaan varma? Onko yleensä mahdollista »ryhtyä uskomaan»? Isoäidin elämä ja asenne olivat kuitenkin rohkaiseva esimerkki. Aki ajatteli, ettei hänellä toisaalta ole mitään menetettävää. Hän päätti järjestää Jumalalle testin. Seurasi haparoiva rukous.

– Jumala, jos olet olemassa, junaile minut lääkikseen. Tavalla tai toisella. Sitten tiedän.

Vastineeksi Hintsa lupasi mielessään elää ja tehdä töitä Jumalan tahdon mukaisesti. Hän suhtautui asiaan kuin riskittömään vedonlyöntiin: Jos Jumala oli olemassa, hän voittaisi. Jos ei, hän ei menettäisi mitään.

Siihen asti Hintsa oli ollut oppilaana juuri sellainen kuin urheilevat nuoret pojat usein ovat: ei välttämättä kaikkein omistautunein akateemisille pyrkimyksille. Niinpä kun hän penkkari-iltana itsevarmasti kertoi hakevansa lukion jälkeen lääke-

tieteelliseen, kavereiden reaktio oli remakka nauru. Ei Hintsä toki pelkällä korkeimman johdatuksella lääkäriksi aikonut. Suunnitelmissa oli lukea pääsykokeisiin, mutta Aki tiedosti realiteetit. Omin voimin hän uskoi pääsevänsä enintään yliopiston kahvilaan.

Noin kuukauden opiskelun ja Oulussa järjestetyn valmennuskurssin jälkeen Hintsä osallistui Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan pääsykokeisiin. Kun tulokset tulivat, ei Aki ollut uskoa silmiään. Hän oli päässyt sisään, jopa melko selvästi. Akin mielestä sopimus Jumalan kanssa oli ratifioitu. Järki-ihmisen uskoontulo ei järisyttänyt maata mutta muutti Akin maailman. Opiskelupaikan varmistuttua tapahtui myös jotain, mitä ei ollut kuultu koskaan ennen eikä ikinä sen jälkeen. Ahdistä kehui Akia.

– Hyvä, poika!

Hintsä aloitti opiskelut Turussa vuonna 1977 ja valmistui lääkäriksi joulukuussa 1983. Kavereiden epäuskoinen asenne oli toiminut itsepäiselle pohjalaiselle hyvänä kimmokkeena ja motivaation lähteenä opiskeluihin. Erityisesti yksi penkkaripäivän kommenteista oli jäänyt Hintsan mieleen.

– Sinäkö lääkikseen, oli eräs kavereista puuskahtanut ennen kuin ehti ajatella sanomisiaan.

Samainen kaveri, Kauko Kantola, päätyi sittemmin itse paitsi Ähtärin lukion rehtoriksi myös jalkavaivansa kanssa Hintsan leikkauspöydälle. Ähtärin aluesairaалassa ylilääkärin viransija-suutta hoitaessaan Hintsä oli tullut tervehtimään vanhaa luokkakaveriaan ja kurillaan kysynyt, muistiko hän penkkaripäivän kommenttinsa. Selkäytimestä puudutettu Kantola oli hätääntynyt Hintsan kysymyksestä, sillä hän ajatteli Akin kantavan kaunaa. Hintsä oli rauhoitellut potilastaan ja vakuutellut hänen saavan parhaan mahdollisen hoidon. Sittemmin luokkakaverukset ovat muistelleet tapahtumaa naureskellen.

»JOTTA VOI KESKITTYÄ ANTAMAAN KAIKKENSA,
TARVITSEE YMPÄRILLEEN OIKEAT HENKILÖT.
AKI ON MINULLE YKSI HEISTÄ. HÄN ON
VILPITÖN, RAUHALLINEN JA LOJAALI.»

– SEBASTIAN VETTEL

Mika Häkkinen, Lewis Hamilton, Kimi Räikkönen, Sebastian Vettel... *Aki Hints*a – *Voittamisen anatomia* on ainutlaatuinen tarina F1-maailman huipulta, jossa suomalainen Aki Hints on jo vuosien ajan opastanut kuljettajia tiellä menestykseen mutta ennen kaikkea kohti henkistä ja fyysistä hyvinvointia. Kansainväliset huippujohtajat ovat sittemmin ottaneet Hintsan opit käyttöönsä, ja tämä kirja tuo niiden perusteet kaikkien ulottuville. Teos sisältää paitsi runsaasti ennen julkaisematonta tietoa formulamaailman kulisien takaa myös Hintsan kokonaisvaltaisen hyvinvointimalin, jota itse kukin voi hyödyntää omassa elämässään. Hintsan sanoin: »Menestys on hyvinvoinnin sivutuote.»

AKI HINTSA (s. 1958) on ennalta ehkäisevään terveydenhuoltoon erikoistunut lääkäri, joka toimi 11 vuotta formula ykkösissä varikkolääkärinä ja valmentajana. Nykyään Hints johtaa Genevessä erikoisklinikkaa, jonka tavoitteena on parantaa kokonaisvaltaisella ja yksilöllisellä tavalla asiakkaidensa henkistä ja fyysistä suoritustakyä sekä elämänlaatua.

OSKARI SAARI (s. 1975) on toimittaja, tuottaja ja tietokirjailija. Saari on formula ykkösten rautainen asiantuntija, joka tunnetaan Suomessa F1-kilpailujen selostajana.

#kirja
WWW.KIRJA.FI

9 789510 408872

99.1 | ISBN 978-951-0-40887-2

